

Opazovanje meteorjev z video kamero – zima 2002/2003

Opisal bom obdobje od 15.11. do 28.2. Pogoji za opazovanje meteorjev v Ljubljanski kotlini so bili letošnje zimo srednji. Že po 15. novembru se je pričelo obdobje slabega vremena, tako da s snemanjem Leonidov ni bilo nič.

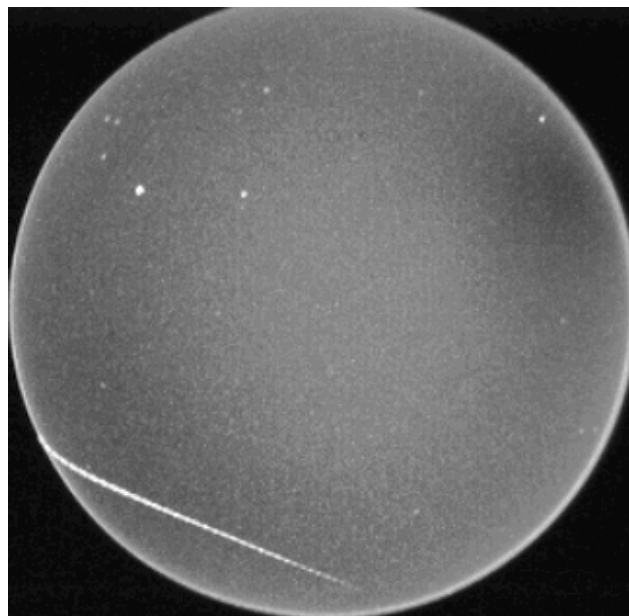
Lepo je bilo šele po 10. januarju (tudi s snemanjem Kvadratidov ni bilo nič). Lepe in dokaj jasne noči pa sem imel vse do 2. marca. Nekoliko me je motila Luna (15.1. do 23.1. in 13.2. do 21.2.). Še malo statistike: število noči (opazoval sem 24% vseh možnih noči), ur snemanja in meteorjev v posameznih mesecih je bilo sledeče:

mesec	noči	ur meteorjev
november	5	58 ^h 30 ^m 65 (51 SPO, 7 NTA, 6 STA, 1 LEO)
december	0	
januar	10	80 ^h 20 ^m 60 (53 SPO, 1 DCA, 3 COM, 3 VIR)
februar	14	142 ^h 20 ^m 151 (142 SPO, 3 VIR, 6 DLE)
skupaj	29	281 ^h 10 ^m 267

Kot vidite, sem ujel samo po en Leonid in Drakonid (DCA), nekaj Južnih (STA) in Severnih Tauridov (NTA), nekaj Delta Leonidov (DLE), nekaj Virginidov (VIR) in Koma Berenicidov (COM), večina pa so bili sporadiki (SPO) med njimi je bil tudi en bolid –3.8 magnituda. Od posnetih meteorjev pa je bil zame najlepši Virginid, ki ga vidite na sliki.

Statistika vam je verjetno že malo dolgočasna, zato še nekaj o posebnem konjičku astronomov – "astro poeziji". Prvič sem se seznanil z njo na IMC v Cerknem. Romunski amaterski astronomi so nam prikazali kratek program s petjem, plesom in deklamiranjem pesmi, s katerim so nam oživili vesoljske dogodke, kot so: prihod kometa, pojav meteorja, Lunin mrk... Z astro-umetnostjo se ukvarja vse več amaterskih in tudi poklicnih astronomov iz vsega sveta. Romunski astronomi jo gojijo že skoraj desetletje. Svoje prispevke objavljajo v svojem glasilu za astro poezijo SARM, ki ga vodi Valentin Grigore. Astro umetnost je tudi stalni program vsake Mednarodne meteorske konference. Več o tej temi si lahko preberete v zborniku del IMC Cerknem 2001, ki ga dobite društveni knjižnici. Za zaključek pa ena lepa pesmica, ki jo je napisala romunska študentka Tina Visarian.

*I wish
 I wish to be a meteor,
 to fall in your soul for a night,
 and if your eyes will sparkle,
 change my light for a flower
 left near the cross of Cygnus.*

Virginid v ozvezdju Risa, čas 18^h39^m20^s UT, $\alpha = 7,40$ do 3,65, $\delta = 68,08$ do 65,57, trajanje 1,18 s, kotna hitrost 18,3°/s, magnituda = 1,3.

Stane, StaneSlavec@email.si

Planeti v Aprilu

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna	
	vzhod	zahod	vzhod	zahod
1. 4.	06 ^h 42 ^m	19 ^h 29 ^m	06 ^h 57 ^m	19 ^h 09 ^m
5. 4.	06 ^h 34 ^m	19 ^h 34 ^m	08 ^h 13 ^m	23 ^h 26 ^m
10. 4.	06 ^h 25 ^m	19 ^h 41 ^m	11 ^h 43 ^m	03 ^h 21 ^m
15. 4.	06 ^h 16 ^m	19 ^h 47 ^m	18 ^h 07 ^m	05 ^h 55 ^m
20. 4.	06 ^h 07 ^m	19 ^h 54 ^m	–	08 ^h 22 ^m
25. 4.	05 ^h 58 ^m	20 ^h 00 ^m	04 ^h 02 ^m	13 ^h 43 ^m
30. 4.	05 ^h 50 ^m	20 ^h 07 ^m	05 ^h 38 ^m	19 ^h 08 ^m

- ★ **Merkur** je na večernem nebu viden od sredine meseca dalje. Takrat zaide skoraj dve uri za Soncem, konec meseca pa približno uro za Soncem. Nahaja se v ozvezdju Ovnarja.
- ★ **Venera** je aprila Danica. Vzhaja približno uro pred Soncem. Sredi meseca se iz ozvezdja Vodnarja preseli v ozvezdje Rib.
- ★ **Mars** je viden proti jutru. Sprva vzhaja okoli pol štirih, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide okoli pol treh. Proti koncu meseca se iz ozvezdja Strelca preseli v ozvezdje Kozoroga.

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 15.04.2003 ob 18^h na Fakulteti za matematiko in fiziko, Jadranska 19, Ljubljana, predavalnica F4. Glavni del sestanka bo predavanje:

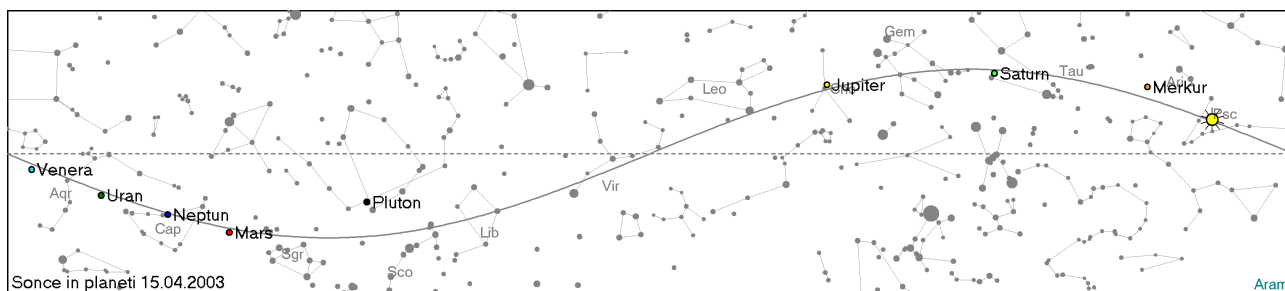
Video-astronomija na računalniku

Igor Grom

Predstavljeno bo kar nekaj zanimivih slik Sonca, planetov, Lune, kometov in še česa. Izvedeli boste kako naredimo dobre posnetke z razmeroma skromno opremo in kako z obdelavo na računalniku iz grobih slik izvelčemo čim več. Omenjene bodo tudi prednosti in slabosti videokamere v primerjavi z ostalimi sistemi in uporabnost ojačevalnikov slike.

Vabljeni!

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

- * **Jupiter** je v ozvezdju Raka sprva viden skoraj vso noč, ko zaide malo pred peto uro. Nato zahaja vedno bolj zgodaj; konec meseca ga lahko opazujemo do približno treh zjutraj.
- * **Saturn** je viden v prvem delu noči. Sprva zahaja okoli dveh, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca zaide že okoli dvanajstih. Giblje se v ozvezdju Bika.
- * **Uran** je v ozvezdju Vodnarja viden v drugi polovici meseca zjutraj; takrat vziđe okoli pol petih, konec meseca pa že pred četrto.

Urška, urska_pajer@yahoo.com

dokaj svetli meteorji. 23.4. je Luna v zadnjem krajcu, tako da med masimumom vziđe šele nekje po 3 uri zjutraj.

η Akvaridi – ETA

Ta kometni drobir kometa 1P/Halley (njegovi so tudi Orionidi v Oktbru) je aktiven kot meteorski roj η Akvaridov od 19.4. do 28.5, z maksimumom 6.5. ob 11^h30^m UT (ponedeljek/torek) z ZHR, ki občasno lahko doseže tudi 60. 9.5. je prvi krajec, tako da jih ob maksimumu Luna še ne bo preveč motila. Ker je njihov radiant nizko nad obzorjem $\alpha = 338^\circ$ in $\delta = -1^\circ$, so v polnem sijaju vidni samo z južne poloble, mi pa ob maksimumu lahko pričakujemo največ okoli 20 meteorjev. ZHR se vzpne na južni polobli nad 30 od 3 do 10.5., poveča pa se tudi na naši geografski širini. Radiant se vzpne dovolj visoko za opzovanja v jutranjih urah.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Meteorji v aprilu

Liridi – LYR

Aktivni so od 16.4. do 25.4., maksimum imajo nekje med 22.4. od 14^h10^m UT do 23.4. ob 01^h15^m UT in (torek in sredo). Takrat se radinatom nahaja na $\alpha = 271^\circ$ in $\delta = +34^\circ$. V zgoraj omenjenem intervalu je ZHR 14, lahko pa se dvigne na 23. Občasno se lahko dvigne tudi na 90 (nazadnje so ga videl iz Severne Amerike leta 1982), vendar se tak izbrug lahko zgodi tudi izven zgoraj omenjenega intervala maksimuma. Radiant zleze dovolj visoko za kvalitetna opzovanja po 22^h30^m lokanega časa. So sredje hitri in

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram_karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI DAN V MESECU** / prispevkov ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu